

Informace z kontrolní akce 06/13 - Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Český telekomunikační úřad

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2006 pod číslem 06/13. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen Nejvyššího kontrolního úřadu Ing. Jan Vedral.

Cílem kontroly bylo prověřit správnost výkazů, které byly podkladem pro závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 328 – Český telekomunikační úřad za rok 2005.

Kontroly byly podrobeny činnosti, které byly předmětem účetnictví Českého telekomunikačního úřadu a měly vliv na hodnotu testovaných konečných zůstatků v jeho účetní závěrce sestavené k 31. 12. 2005, včetně souvisejících skutečností v předchozích účetních obdobích.

Kontrolovanou osobou byl Český telekomunikační úřad.

Úvod

Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“) byl zřízen ke dni 1. 7. 2000 zákonem č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, jako samostatný správní úřad v působnosti vlády ČR pro výkon státní správy včetně regulace ve věcech telekomunikací. Od 1. dubna roku 2005 podle zákona č. 95/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ČTÚ vykonává i kompetence v oblasti regulace poštovních služeb, kromě regulace vnitrostátních cen. Prostředky spojené s agendou regulace poštovních služeb byly na ČTÚ delimitovány z rozpočtové kapitoly 338 – Ministerstvo informatiky.

Od 1. 5. 2005 došlo v postavení a činnosti ČTÚ k dalším změnám v souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, který výše uvedený zákon č. 151/2000 Sb. nahradil. Podle zákona č. 127/2005 Sb. se ČTÚ zřizuje jako ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených tímto zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb. Na nově zřízený ČTÚ přešla práva a povinnosti z pracovněprávních a jiných vztahů z ČTÚ zřízeného podle zákona č. 151/2000 Sb. Podle zákona č. 127/2005 Sb. je součástí ČTÚ pětičlenná Rada Českého telekomunikačního úřadu (dále jen „Rada“), přičemž jeden z členů Rady je jejím předsedou a řídí její činnost, jedná jménem ČTÚ a stojí v jeho čele. Členy Rady a jejího předsedu jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra informatiky. Usnesením vlády ze dne 13. 4. 2005 č. 450 byli jmenováni 3 členové Rady a usnesením vlády ze dne 20. 4. 2005 č. 481 byl jmenován předseda Rady.

Poznámka: Všechny právní předpisy uváděné v tomto dokumentu jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

I. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Údaje vykazované v účetní závěrce sestavené k 31. 12. 2005

Tabulka č. 1 – Údaje z výkazu Rozvaha^{*)} k 31. 12. 2005

(v tis. Kč)

Aktiva		Pasiva	
Stálá aktiva	1 150 720,41	Vlastní zdroje	1 268 570,20
Oběžná aktiva	163 458,70	Cizí zdroje	45 608,89
Aktiva celkem	1 314 179,11	Pasiva celkem	1 314 179,09

^{*)} Výkaz „rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací“ (dále jen „výkaz Rozvaha“).

Tabulka č. 2 – Údaje z Výkazu o plnění rozpočtu^{**)} k 31. 12. 2005

(v tis. Kč)

Rozpočtové příjmy		Rozpočtové výdaje	
Rozpočet po změnách	740 400,00	Rozpočet po změnách	469 034,00
Výsledek od počátku roku	1 562 376,77	Výsledek od počátku roku	467 292,90

^{**)} „Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených organizačních složek státu a státních fondů“ (dále jen „Výkaz o plnění rozpočtu“).

2. Zjištěné nesprávnosti v účetní závěrce sestavené k 31. 12. 2005

Nesprávnosti byly identifikovány dle jednotlivých položek účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2005 s ohledem na jejich obsahové vymezení podle ustanovení § 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

V souladu s ustanoveními § 20 a § 29 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), a vyhláškou č. 16/2001 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a rozpočtů územních samosprávných celků, je cílem získávání údajů účetních závěrek za jednotlivé organizační složky státu a příspěvkové organizace jejich další zpracování v následné vícestupňové agregaci, pro kterou je důležitým předpokladem obsahová stejnorodost a správnost vymezených položek účetní závěrky a tím srovnatelnost vykazování v účetní závěrce.

Použití Výkazu o plnění rozpočtu (dle jednotlivých položek tohoto výkazu) v souvislosti s výkazem Rozvaha poskytuje současně také informace, které umožňují uživateli posoudit změny stavu struktury aktiv a závazků, tzn. změny jednotlivých položek výkazu Rozvaha.

Tabulka č. 3 – Celková nesprávnost v účetní závěrce k 31. 12. 2005

(v Kč)

Nesprávnost v absolutní hodnotě		Celková nesprávnost v absolutní hodnotě
Rozvaha	Výkaz o plnění rozpočtu	
130 882 126,38	7 980 259,00	138 862 385,38

2.1 Hlavní příčiny zjištěných nesprávností

Na celkové nesprávnosti se podílely neprůkaznost, nadhodnocení a podhodnocení zůstatků jednotlivých položek příslušného výkazu v důsledku porušování obecně platných právních předpisů, jak dokumentují následující zjištěné skutečnosti:

- ČTÚ neprokázal inventarizací stav majetku ve výši 79 918 065,50 Kč tím, že neprovedl inventarizaci účtu 042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.
- ČTÚ podhodnotil účet 031 - Pozemky o 8 953 872,00 Kč, nadhodnotil účet 021 - Stavby o 8 702 699,00 Kč, nadhodnotil účet 028 - Drobný dlouhodobý majetek o 14 728,00 Kč, nadhodnotil účet 029 - Ostatní dlouhodobý hmotný majetek o 233 765,00 Kč a nadhodnotil účet 112 - Materiál na skladě o 2 680,00 Kč tím, že o pozemcích, s nimiž je příslušný hospodařit, neúčtoval na účtu 031 - Pozemky nýbrž na jiných účtech, které k tomu nebyly určeny směrnou účtovou osnovou.
- ČTÚ nadhodnotil účet 013 - Software o 566 908,00 Kč a podhodnotil účet 019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek o 566 908,00 Kč tím, že zaúčtoval na účet 013 - Software položky, které odpovídají obsahové náplni účtu 019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek, a to položku „Metodika řízení projektu“ v ceně 216 001,00 Kč a položku „Studie rekonstrukce Tehov“ v ceně 350 907,00 Kč.
- ČTÚ nadhodnotil účet 013 - Software o 531 930,00 Kč a podhodnotil účet 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí o 531 930,00 Kč tím, že zaúčtoval na účet 013 - Software část celkové fakturované ceny za dva pulty centrální ochrany, určené pro SOMS Tehov a SOMS Karlovice, kterou byl povinen účtovat na účet 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí.
- ČTÚ podhodnotil účet 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí o 226 100,00 Kč a nadhodnotil účet 019 - Ostatní nehmotný dlouhodobý majetek o 226 100,00 Kč tím, že nezahrnul do pořizovací ceny náklady na pořízení „Studie proveditelnosti mobilní obsluhované monitorovací stanici typu B“ a tyto náklady nesprávně účtoval jako samostatný majetek na účet 019 - Ostatní nehmotný dlouhodobý majetek. Současně ČTÚ nadhodnotil rozpočtovou položku 6119 - Ostatní nákupy dlouhodobého nehmotného majetku o 226 100,00 Kč a podhodnotil rozpočtovou položku 6123 - Dopravní prostředky o 226 100,00 Kč tím, že tento výdaj zaúčtoval na nesprávnou rozpočtovou položku.
- ČTÚ nadhodnotil účet 021 - Stavby o 17 374,00 Kč, nadhodnotil účet 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí o 78 183,00 Kč, nadhodnotil účet 901 - Fond dlouhodobého majetku o 95 557,00 Kč, nadhodnotil rozpočtovou položku 6121 - Budovy, haly a stavby o 17 374,00 Kč, nadhodnotil rozpočtovou položku 6122 - Stroje, přístroje a zařízení o 78 183,00 Kč a podhodnotil rozpočtovou položku 5167 - Služby školení a vzdělávání o 95 557,00 Kč tím, že zahrnul do pořizovacích cen majetku pořízeného budováním monitorovacích stanic i výdaje na školení zaměstnanců, které podle platných právních předpisů nejsou součástí pořizovací ceny tohoto majetku.

- ČTÚ nadhodnotil účet 112 - Materiál na skladě a účet 964 - Saldo výdajů a nákladů o 13 123 511,04 Kč tím, že v důsledku nesprávně stanovených kritérií ve svém vnitřním předpisu účtoval na účtu 112 - Materiál na skladě i o položkách, které nespĺnily charakter zásob podle platných právních předpisů.
- ČTÚ nadhodnotil účet 379 - Jiné závazky a účet 965 - Saldo příjmů a výnosů o 27 769 906,54 Kč tím, že zaúčtoval na účet 379 - Jiné závazky přeplatky vzniklé z výběrů poplatků za právo využívat rádiové kmitočty, přestože tyto přeplatky závazky nepředstavovaly, neboť přeplatek se v tomto případě stane závazkem až v okamžiku, kdy o jeho vrácení podle zákona 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, oprávněný subjekt požádá, což se v uvedených případech nestalo.
- ČTÚ nadhodnotil rozpočtovou položku 5169 - Nákup ostatních služeb o 7 658 602,00 Kč a podhodnotil rozpočtovou položku 5171 - Opravy a udržování o 7 658 602,00 Kč tím, že výdaje na údržbu softwaru zařadil na rozpočtovou položku 5169 - Nákup ostatních služeb namísto rozpočtové položky 5171 - Opravy a udržování.

3. Neprůkaznost účetnictví

Ustanovení § 8 odst. 1 zákona o účetnictví stanoví účetním jednotkám povinnost vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů. V ustanovení § 8 odst. 4 zákona o účetnictví je stanoveno, že účetnictví účetní jednotky je průkazné, jestliže všechny účetní záznamy tohoto účetnictví jsou průkazné a účetní jednotka provedla inventarizaci. Výše uvedená ustanovení ČTÚ porušil tím, že neprovedl v celém rozsahu inventarizaci majetku.

4. Úplnost sestavení účetní závěrky

V rozporu se zákonem o účetnictví ČTÚ neuvedl v příloze účetní závěrky žádné informace o použitých účetních metodách a jejich vlivu na majetek a závazky a nepodal žádné vysvětlující a doplňující informace k údajům vykázaným v účetní závěrce.

5. Porušení rozpočtové kázně

ČTÚ porušil rozpočtovou kázeň tím, že v rozporu s ustanovením § 25 rozpočtových pravidel prováděl v průběhu roku 2005 některé výdaje před rozpočtovým opatřením nad výši rozpočtovanou podle paragrafů a položek rozpočtové skladby, a tím v průběhu roku použil neoprávněně prostředky státního rozpočtu ve výši 171 124,00 Kč.

ČTÚ dále porušil rozpočtovou kázeň i tím, že zadržel peněžní prostředky státního rozpočtu ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. K 31. 12. 2005 vykázal ČTÚ na analytickém účtu 245 15 – *Běžný účet Visa karta* konečný zůstatek ve výši 133 730,74 Kč. Podle dopisu Ministerstva financí ze dne 27. 11. 2001, kterým vyjádřilo souhlas se zřízením uvedeného běžného účtu k úhradě výdajů souvisejících s pracovní cestou do zahraničí, byl ČTÚ povinen odvést do státního rozpočtu částku přesahující minimální povinnou výši stanovenou bankou k zachování účtu. Ve smlouvě o zřízení tohoto běžného účtu však nebyla minimální výše k zachování účtu bankou stanovena, a ČTÚ byl tak povinen konečný zůstatek ve výši 133 730,74 Kč vrátit do státního rozpočtu.

6. Vnitřní kontrolní systém

Jednou z příčin zjištěných nesprávností je i skutečnost, že ČTÚ nezavedl účinný systém finanční kontroly, který by byl způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat rizika související s činnostmi, které jsou předmětem účetnictví. Vnitřní předpisy ČTÚ navíc nepřispívaly k vytvoření funkčního vnitřního kontrolního systému, neboť jejich znění nebylo vždy v souladu s platnou právní úpravou.

II. Vyhodnocení

1. Věrohodnost účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2005

V souladu s doporučením mezinárodních kontrolních standardů INTOSAI byla nejvyšší možná míra špatné evidence, kterou uživatelé účetních výkazů mohou shledávat jako ještě přijatelnou, stanovena ve výši 2 % z hodnoty příjmů (tj. v případě ČTÚ 31 247 535,40 Kč), neboť jde o hodnotu, která nejpřiměřeněji zobrazuje rozsah finanční činnosti této účetní jednotky. Z rozsahu zjištěných celkových nesprávností v účetní závěrce sestavené ČTÚ k 31. 12. 2005 (138 862 385,38 Kč) a z jeho porovnání se stanovenou nejvyšší možnou mírou špatné evidence (hladinou významnosti) je zřejmé, že tato účetní závěrka nepodává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví za účetní období roku 2005 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy.

2. Závěrečný účet kapitoly 328 – Český telekomunikační úřad

Účetní závěrka sestavená ČTÚ k 31. 12. 2005 nebyla spolehlivým podkladem pro sestavení závěrečného účtu kapitoly státního rozpočtu 328 – Český telekomunikační úřad za rok 2005 dle vyhlášky č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu. Všechny výše uvedené zjištěné nesprávnosti byly v závěrečném účtu agregovány v číselných sestavách.

Celková nesprávnost v závěrečném účtu rozpočtové kapitoly 328 – Český telekomunikační úřad za rok 2005 byla zjištěna ve výši 138 862 385,38 Kč, z toho ve výkazu Rozvaha ve výši 130 882 126,38 Kč a ve Výkazu o plnění rozpočtu ve výši 7 980 259,00 Kč.

3. Porušení rozpočtové kázně

Porušení rozpočtové kázně ve smyslu ustanovení § 44 rozpočtových pravidel bylo zjištěno v celkové výši 304 854,74 Kč.